

Vuosijuhlien satoa

KIRJOITTANUT
VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA
P. E. N. KANNATUSLIITTO

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1955 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. *J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.*)

Lahdessa joulukuussa 2014
Jaakko Kesävuori

VUOSIJUHLIEN SATO

Kirjoittanut
VÄINÖ LEHTONEN

Esitetty kristosofisilla
vuosijuhlilla 1955

TAMPEREELLA 1955
P. E:N KANNATUSLIITTO

Tampereella 1955
Tampereen Paperinjalostustehdas
ja Kivipaino Oy.

ATOMIPOMMI VAIKO KRISTUS?

— Sanoppa, minne johtaa yhäti kiihtyvä sotainen keskitys ja kilpavarustelu? Olemmehan taipuvaisia ajeltamaan ajan virran mukana ja tottumaan oleviin oloihin, ajattelematta nykytilanteen kehitystä. Ihmiskunnan onneton tila kaipaisi kuitenkin selvittelyä ja onhan elämänkysymysten tutkiminen kunniantekoa ihmisyydellemme.

— Saattaa olla, mutta meillä ei ole valtaa kansojen varusteluvimman yli, emmekä voi ajattelemalla muuttaa tilannetta.

— Ajatus on teon isä, se on myöskin sotaponnistusten ensimmäinen tekijä. Siksipä inhimillinenkin elämäntapa on ensinnä ajateltava valmiiksi, sen jälkeen voidaan aloittaa toteuttaminen. Olemmehan siirtyneet uuden luonnonvoiman vaikutusalueelle, atomiaikaan, ja se voima uhkaa riistäytyä keksijäinsä käsistä. Onko odotettavissa olevassa kuoleman kylvössä mitään järkeä? olemmehan syntyneet elämää, emmekä kuolemaa varten.

— Onhan tuo totta ja nimittäähän Kristuskin Jumalaa elävien eikä kuolleitten Jumalaksi. Ja ovathan kristi-

kunnan tunnustamat Mooseksen lait tarkoitettut eläville ihmisille, mutta kirkon vaikutus ei tehoa enää kuten ennen.

— Tai paremmin sanoen Mooseksen ja Jeesuksen vaikutus ei tehoa kirkkoon eikä kristikuntaan yleensä. Vai seuraako kristikunta Mooseksen käskyä: Älä tapa?

— Kristikunta on laaja käsite, mutta kristilliset yhteiskunnat, valtiot ylläpitävät kirkkojen tukemana tuomioistuimia ja vankiloita rikollisia varten. Kyllä Mooseksen käskyjä noudatetaan.

— Entä kumpiko lasi perustuksen kristinuskolle: Mooses vaiko Jeesus?

— No jaa, eiköhän Mooses. Juudan maalla toteutettiin Mooseksen lakia ja Jeesus oli juutalainen. Raamattu esittää sukuluetteloita Aadamista alkaen päätyen Jeesukseen. Evankelistakin näyttää pitävän näitä sukusarjoja erittäin tärkeinä ja todistusvoimaisina.

— Noissa sukuluetteloissa huomioidaan pääasiassa vain miehenpuoli, naisten jäädessä sivuseikoiksi. Niinpä Jaakobinkin pojissa oli vain osa israelilaisista äideistä, vaikka Jaakob oli heidän kaikkien isä.

— Tämä lienee todellakin sivuseikka, erikoinen kansallinen tapa. Isän suku jatkuu kuitenkin katkeamattomana.

— Ehkä Joosefiin asti, mutta kirkonopin mukaan Jeesuksen isä oli Pyhä Henki eikä Joosef.

— Tuotapa en ole tullut ajatelleeksi. Kirkot katkaisevat itse omat todisteensa ja tekevät Jeesuksesta aivan irrallisen olennon irroittamalla hänet juutalaisuudesta. Tällainen vaikuttaa melkein enteelliseltä,

— Enne onkin siinä, että kristikunnan pitäisi irroit-
taa toisistaan Vanha ja Uusi Testamentti ryhtymällä
seuraamaan Jeesuksen käskyjä.

— Onko Jeesuskin antanut omat käskynsä?

— Kyllä on, ne esiintyvät Vuorisaarnassa ja ovat tar-
koitetut näkyväisen ja käytännöllisen elämän oppaiksi
kristityille, ne sisältävät Kristuksen moraalin. Kysymyk-
selläni kristinuskon perustajasta tähtäsin tähän, sillä
ymmärtäessämme Mooseksen moraalin lisäksi myöskin
Jeesuksen moraalialue näemme, seuraavatko kirkot Moo-
sesta vaiko Jeesusta, vai seuraavatko ne kumpaakaan.
Juutalaiset olivat tappaneet melkein kaikki profeettansa,
kuten Jeesus heille huomautti ja kristillinen kirkko on
seurannut juutalaisten esimerkkiä uskonsotineen, inkvi-
sitioineen ja polttorovioineen, vaikka Mooses opettaa
nimenomaa: »Älä tapa». Jeesus opettaa käskyissään
mm.: »Älä vannoa», »Älä ole pahaa vastaan» ja »Rakasta
vihollisiasikin». Sisältyykö näin ollen valojen tekemi-
nen ja sotiminen kristillisyyteen?

— Eipä luulisi, jos kristillisyyttä tarkastelee tältä kan-
nalta. Mutta kirkot eivät tunnustakaan tällaista kristil-
lisyyttä. Sijaissovitussoppi ei estä sotimasta eikä sotilas-
valan teosta, ei liioin sotarukouksista eikä vieraiden
kansojen vihaamisesta.

— Vaan onhan sota kristittyjen mieltä. Sota on
murhaamista.

— Se on totta, mutta onhan kuitenkin ero yksityisen
murhan ja sodan välillä. Asiantuntijat selittävät sodan
olevan välttämättömyyden nykyisissä oloissa, sillä kan-
sat lisääntyisivät muuten liikaa. Tarvitaan apuharven-
nusta ajoittain.

— Sodan puolusteluksi välttää tuollainenkin selitys. Tilasto kertoo, että vaikka kahdessa maailmansodassa teiltiin miljoonittain ihmisiä, niin maailman väkiluku on valtavasti lisääntynyt. »Asiantuntijasi» selitykset kaatuvat omaan onttouteensa. Kristikunta kirkkoineen ei seuraa Moosesta eikä Jeesusta, vaikka seuranimen sisältyy kirkkojen tehtävään. Miten kansat osaisivat elää kristillistä elämää, elleivät kirkot, jotka ovat ottaneet tehtäväkseen kristinuskon julistamisen, näytä esimerkkiä?

— Tämän alleviivaan. Mutta ihmiset ovat kaltaisiaan, heikkoja syntisiä, he ovat tottuneet näkemään pelastuksensa Golgatan veressä.

— Vaan sanoppa, miksi Paavali valittaa, että jos juutalaiset olisivat tunteneet Jeesuksen Messiaaksi, eivät he olisi häntä ristiinnaulinneet? Paavalia väitetään kirkon perustajaksi ja kuitenkin hän olisi suonut Jeesuksen elävän. Ellei Jeesusta olisi tapettu, niin mihin sijaissovitusoppi nojaisi? Kuka silloin olisi ihmiskunnan pelastanut ikuisesta kadotuksesta? Paavali ei tue sijaissovitusoppia sen karkeankirkollisessa merkityksessä, joten kirkot eivät seuraa Paavaliakaan; ei Moosesta, Jeesusta eikä Paavalia, mitä ne seuraavat?

— Empä todellakaan löydä kysymykseesi tyydyttävää vastausta.

— Kirkot seuraavat keksimiään uskomuksia ja eräs niistä on tuo karkean karkea sijaissovitusoppi. Julma on Jumala, joka janoaa toisen verta, hän on kaukana Jeesuksen taivaallisesta Isästä. — Jeesuksen tappoi virkavallan käsi papiston vaatimuksesta ja väriin todistajien avulla. Jos ihmiskunnan pelastus ja autuus riippuu

tällaisesta tihutyöstä, niin ansiomitallit siitä olisi jaettava ennen muita juutalaiselle papistolle, sillä he olivat kansan kasvattajia ja kansa huusi kuolemaa Jeesukselle papiston yllytyksestä. Siksi kysykäämme: mitä on todellinen kristinusko, miten se syntyi?

— Evankeliumien kertomusten mukaan siten, että Jeesuksella oli oppilaita joita hän opetti.

— Kehoittiko hän oppilaitaan valmistamaan hänen teloitustaan?

— Empä löydä evankeliumeista tukea tällaiselle kysymykselle; hän opetti heitä vertauksilla.

— Hän siis opetti sekä vertauksin että Vuorisaarnassa esitetyin moraalisin opetuksin. Kristinusko on siis sitä moraalista elämää, jota Kristuksen seuraajat toteuttavat. Vuorisaarna tähtää ihmisen sisäiseen kasvuun. Siinä esitetyt viisi käskyä Pekka Ervast on täsmällistytänyt lauseiksi: Älä suutu, Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas, Älä vanho, Älä ole pahaa vastaan, Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. He olivat ja ovat yhä todellisia kristittyjä, jotka tosineissa yrittävät muuttaa elämäntapaansa näiden käskyjen mukaisiksi.

— On tunnustettava, että näiden neuvojen toteuttajat erottautuvat todellakin ympäristöstään, he ovat kielteittä parempia ihmisiä. Eihän usko Mestarin teloitukseen voi muuttaa ketään ainakaan paremmaksi, mutta jos tietien tahtoen yrittää elää rehellisesti, totuudellisesti ja rakastaa vihamiehiäänkin, niin onhan hän lähempänä Mestarinsa hahmoittelemaa ihmisyyden ihannetta kuin toinen, joka riemuitsee Mestarinsa kärsimyksistä. Entä miten näin siveellinen elämä onnistuu

nykyajassa? Onhan sotimattomuus rikos vallitsevien lakien mukaan.

— Se »onnistuu» ainakin yhtä hyvin kuin alkukristilliselläkin ajalla. Historioissa luemme kristittyjen vainoista ja niiden syyksi mainitaan kristillisyyys. Selitys on tavallaan oikea mutta samalla harhaanjohtava, koska ei tuoda esille, mitkä seikat kristillisyydessä olivat vainojen aiheuttajat. Syy oli kristittyjen suhtautuminen sotaan: he eivät tehneet lippuvalaa Rooman legiooneille. Samat vainot kohdistuvat tänä päivänä häneen, joka Kristuksen neuvoja seuraten kieltäytyy sotimasta. Elämme tänä päivänä samanlaisessa pakanuudessa kuin lähes kaksituhattavuotta sitten, vain sillä eroituksella, että Kristuksen seuraajaa vainoaa nyt valtiovallan lisäksi kirkko, lähettäen papistonsa käännyttämään sodastakieltäytyjiä pois Kristuksen neuvomalta tieltä.

— Nytpä silmäni todellakin avautuvat. Jo olemme aikoihin eläneet. Ainako siis Kristuksen seuraajien elämä on marttyyriutta?

— Toistaiseksi näyttää näin olevan, koska kirkot ovat antaneet väärän kuvan kristinuskosta ja näin yllyttävät valtioita vainoamaan Kristuksen seuraajia. Pekka Ervastian aloittamassa uskonpuhdistuksessa olisi pelastus, mutta yrityksistä huolimatta ei Suomenkaan kirkko ole kallistanut korvaansa hänen sanomalleen. Pekka Ervastian opetusten pohjalle on tosin syntynyt kristosofinen työ, mutta toistaiseksi se ei ole kyennyt horjuttamaan kirkollista sodanpalvontaa. Ja kuitenkin Jeesus huomautti: »Mitä kylvätte, sitä niitätte». Eikä hän jättänyt ketään, ei kirkkojakaan, tämän elämän oman tuomiovallan ulkopuolelle. Olisipa jo korkea aika kirkko-

jen herätä. Onko missään muualla maailmassa käyty niin verisiä sotia kuin kristittyjen kansojen keskuudessa? Veren voima on todellakin lumonnut nämä kansat ja manannut heissä esiin kaiken julmuuden. Senkö vuoksi, koska heidän ikuinen autuutensakin tuoksuu murhatun Mestarinsa verestä?

— Totta, totta, sen myönnän. Uskonpuhdistus merkitsisi siis täyskäännöstä kristillisessä elämässä?

— Tai paremmin sanoen kansojen elämässä. Uskonpuhdistustyö on käynnissä kirkon ulkopuolella ja se merkitsee nykyisessä vaiheessaan puhdistetun uskonnon käytäntöön saattamista. Pekka Ervast puhdisti, ei ainoastaan kristinuskon vaan useimmat suurimmat uskonnot historian kokoamasta ryönästä, vääristä ja valheelisistä, taikauskoisista opeista. Puhdistettuihin uskontoihin voimme perehtyä hänen kirjallisuudessaan. Suomen kansalle on uskottu erikoinen tehtävä, saattaakseen puhdistetun kristinuskon käytäntöön siten, että kansastamme tulisi Kristuksen seuraaja. Pekka Ervast nimittää teosofis-kristosofista sanomaansa maailmanuskonnoksi, sillä opeillaan hän syventää jopa Jeesuksenkin opetuksia.

— Selitähän tarkemmin näköalojasi.

— Rinnasta keskenään menneisyyttä ja nykyisyyttä ja näiden suhdetta uskonnolliseen elämään. Uskonto oli vanhemmissa kulttuureissa, ellei aivan yksilöllinen, niin kuitenkin kansallinen kysymys. Jos kuka tahtoi viettää erikoisen siveellistä elämää ja etsiä Jumalaa niin hän pakeni salaisiin kouluihin, luostareihin tai metsiin ja eli luolien yksinäisyydessä. Saattoipa kansakin yrittää tällä tavoin eristäytyä pyhälle elämälle, kuten aikoinaan Juu-

dan kansa. Mutta yksilön tai kansan uskonnolliset pyrkimykset eivät häirinneet muuta maailmaa, mikä eli elämänsä vääryydessä, vihassa, valheessa, toisten kansojen sortamisessa . . . eikä kaivannut erikoista uskonnollista herätystä. Nykyaika on muuttanut tilanteen aivan toiseksi. Totaalisen sodan peikko vaanii ja uhkaa atomiseineen koko ihmiskunnan olemassaoloa, ja sen etuvarviossa riehuvat pelko ja viha, kylmän sodan jäiset pioneerit. Ei mikään kansa uskalla katsoa optimistisesti tulevaisuuteen, niin epävarmaksi elämä on muuttunut. Menneiden kansojen vääryydenharrastus ja valheellinen diplomatia olivat lasten leikkiä vastaavien nykyaikaisten ilmiöiden rinnalla, joten selkeänäköisimmät poliitikot jo näkevät unia uhkaavasta maailmanlopusta. Eivätkö nämä ilmiöt riitä todistamaan, ettei ihmiskunta voi elää ilman uskontoa, niin läpitukenavaa ja puhdistavaa moraalialia, mikä kykenee muuttamaan ihmisen paremmaksi. Uskonnosta on tullut ajan polttavin kysymys, sillä ilman uskontoa kaikki tuhoutuu. Uskonto ei ole enää yksinomaan yksilöllinen tai kansallinen kysymys, se on maailmanlaajuinen pelastaja, vaikka eivät suuret joukot sitä vielä tällä hetkellä ymmärrä.

— Nytpä alankin jo hieman aavistaa mitä tarkoitat maailmanuskonnolla. Ehkä rakastamasi ja kunnioittamasi Pekka Ervast maailmanuskonnosta kertoessaan tiesi ihmiskunnan kokonaisuudessaan joutuvan sellaisen väkivalta-probleemin eteen, minkä vain yleismaailmallisen uskonnon antama moraalialia osaa ratkaista.

— Näin ymmärrän. Pekka Ervast toivoi ja teki työtä sen vuoksi, että ihmisyyden maailmanuskonto olisi haptannut alussa Suomen kansan kykeneväksi olemaan

uuden elämäkäsitteilyn edustajana yhä sotaisemmaksi muuttuvassa maailmassa. Niinpä hän kertoi Suomen kansan ehdottomana elämän ehtona olevan täydellisen ja itsealoitteellisen aseistariisuuntumisen. Suomi on saanut toistaiseksi armonaikaa, mutta aseettomuuden vaatimus tulee ajan ollen kriittilliseksi. Todellinen kristinusko alkaa aseettomuudesta, sillä vanha käsky: »Älä tapa» on ensimmäinen askel Kristuksen rakkausmoraaliin. Vuorisaarna on vuorostaan avain maailmanuskonnon sisältöön. Tämä elämänselvyys on annettu Suomen kansalle, millä on epäonnistumisistaan huolimatta edessään suuri tehtävä: tulla valoksi pimeälle ihmiskunnalle ja ensikädessä Europan omaksitunnoksi.

— Todellakin kaunis unelma, mutta eiköhän kuitenkin vain unelma. Ajatellessani jonkun kansan itsealoitteellista aseistariisuuntumista aikamme yleismaailmallisen militarismen taustaa vastaan on vaikutelmani: tuo on toiveajattelua. Sodan henki on niin perinpohjaisesti tunkenut läpi kaikki ihmiset, etten osaa uskoa minkään kansan todelliseen rauhanrakkauteen. Yksilö saattanee kieltäytyä sotimasta, vaikka sellainen teko onkin sivistyskansojen lakien mukaisesti rikos. Mutta miten siihen kykenisi kansa . . .

— Älkäämme eroittako yksilöä kansasta, sillä kansa on yksilöiden summa. Kansa osaa sitä mitä sen yksilöt osaavat. Aseistariisuuntuminen on ankarasti ottaen yksilöllinen kysymys ja se on aloitettava ratkaisemalla sotakysymys periaatteena. Ratkaisu alkaa mielen muutoksesta, jolloin sodan puolustelu hyljätään ja omaksutaan aate rauhasta. Kun ajatus muuttuu teoksi on yksilöriisuuntunut aseista. Jos kansa omistaa riittävästi aseis-

tariisuuntuneita kansalaisia, silloin se osaa hajoittaa armeijansa ja samalla toteuttaa kansana Mooseksen ja Buddhan korkeinta moraalialia. Mainitsemasi »kauniin unelman» toteutuminen alkaa siis henkisestä valistustyöstä, yksilöiden herättelemisestä. Vai onko mielestäsi ns. kristityn aivan mahdotonta ymmärtää ja hyväksyä Mooseksen ja Kristuksen käytännöllis-siveellisiä opetuksia?

— Kun tilannetta katselee uskonnon näkökulmasta niin näyttäisi todellakin olevan mahdollisuuksia. Tällaisen keskustelun kuluessa joutuu tarkkailemaan itseään, joten ajattelinkin omaa suhdettani uskontoon. Uskonnolliset käsitykseni olen saanut kirkolta ja koska kirkko ei ainoastaan hyväksy sotaa, vaan lisäksi ottaa siihen osaa mm. sotilasvalojen ja sotarukousten muodossa, en kirkkouskovaisena tunne sielussani ristiriitaa sotaa puolustellessani. Tämänlainen paatumus on kasvatuksen aiheuttamaa. Keskustelumme on nyt herättänyt kysymyksen: olenko kristitty? Tunnen tarvetta riisuuntua alastomaksi Jumalan edessä ja kysyä: onko minulla oikeutta nimittää itseäni kristityksi, ellen seuraa Kristuksen oppia? Vai sanoisinko: ellen tunnusta Kristusta opettajakseni? Enhän osaa seurata hänen oppiaan, ellen tunnusta hänen opetuksiaan seuraamisen arvoisiksi. Mitä enemmän pohdin omaa tilaani sitä selvemmin ymmärrän, miten luonnollista on minun kristitynä tunnustaa Kristuksen opetukset ojennusnuorikseni. Melkein jo ihmettelen, ettei kristikunta tätä ymmärrä.

— Huomaat: aseettomuusaatekin alkaa henkisestä valistustyöstä.

— Niin, mutta samalla käsitän, ettei aseettomuus onnistu materialistisen maailmankuvan pohjalla. Jos meidän on elettävä toisten kansojen kanssa rauhassa saman periaatteen mukaisesti kuin sudet ja karhut metsässä, joiden elämän ainainen tappelu tekee tukalaksi, niin ihmisille tämä ei onnistu niinkään hyvin kuin metsän pedoille. Ihmisen älyllä varustettuina rakennamme teknillisen ns. puolustuksen, mikä ajan tullen muuttuu tehostetuksi hyökkäykseksi. Mutta kun kansoja yhdistää uskonto, niin sen antamat korkeat ihanteet saattaisivat liittää kansatkin toisiinsa veljessiteillä. Kristinuskon luulisi kykenevän liittämään toisiinsa ainakin kristityt kansat.

— Tästä näet, miten suuret mahdollisuudet kirkoilla olisi henkiseen valistustyöhön, tehdessään työtä tunnustamansa Mestarin opetusten puolesta. Kristitty Eurooppa on tällä hetkellä portti yleismaailmalliseen helvettiin ja vain uskonpuhdistus voi muuttaa tilanteen paremmaksi. Mutta kirkot elävät sijaissovitus- ja kadotusoppiensa lumoissa, joten valistustyön täytyy kantaa hedelmää kirkkojen ulkopuolella. Meiltä suomalaisilta kysytään tosi ponnistusta ihmisyyden puolesta ja onhan Ihmisyydensuskonnon syntysanat lausuttu täällä.

— Taisit saada minutkin lämpenemään tuon Ihmisyydensuskonnon asialle. Alan yhä enemmän ihmetellä, miksi ns. uskovaiset, jotka nojautuvat lempeän natsarealaisen olemukseen, ihannoivat sotaa, ryöväystä ja murhaa? Eikö juuri heidän pitäisi näyttää esimerkkiä toisille sanoissaan ja teoissaan ja pistää miekkansa tuppeen Mestarinsa neuvojen mukaisesti. Lieneekö kristittyjen Jumala tehnyt vararikon?

— Puu tunnetaan hedelmistään ja vallitsevan kulttuurin hedelmä on kaikkien sota kaikkia vastaan. Uloittamalla vaikutusvaltansa ympäri maapallon, uhkaa se atomisodan muodossa ihmiskunnan olemassaoloa. — Alussa esittämäni kysymyksen: minne johtaa yleismaailmallinen kilpavarustelu? vastaus on selvä: siinä on vähintään länsimaisen kulttuurin hauta, ellei pikaista muutosta tapahdu. Mutta, kuten jo totesimme, olemassaolo on elämää eikä kuolemaa varten, ja niinpä uusi kulttuuri onkin syntyvässä täällä Suomessa. Ulkoisesta pimeydestä huolimatta elämme uuden päivän sarastuksessa. Tällä hetkellä on jokaisen suomalaisen käsissä valta joututtaa sen päivän nousua liittymällä yhteistyöhön kristosofisen sanoman ympärille. Riisuuntumalla tässä työssä sisäisistä ja ulkoisista aseista, autamme kansaamme astumaan aseettoman sivistyksen tielle, jotta se kykenisi suorittamaan elämäntehtävänsä tulella maailman valoksi.

AIKOJEN VAIHTEESSA

Kuvaelma Johanneksen Ilmestyskirjan mukaan.

Näyttämön etualalla kolme tuolia, taka-alalla useampia.

Henkilöt:

Lohikäärme punaisissa housuissa ja tulipunaisessa viitassa, päässään kehänmuotoinen, salamannuolin koristeltu kruunu, mikä on ulkopuolelta punainen ja sisäpuolelta musta. Mustat rintaliivit.

Väkivalta kehänmuotoisessa, palavin pommikuvioin koristellussa kruunussa, sisältä musta, päältä punainen. Musta, kullalla ja hopealla kirjailtu viitta yllään, kultainen vyö, housut tulenväriset.

Kulttuurin hahmo vihreässä viitassa, päässään kartionmuotoinen ruskea hattu, missä on edessä kaksi sarvea. Kädessä kiiltävä, ihmeellisennäköinen koje.

Uskonnon hahmo sinisessä munkinkaavussa, päässään musta kalotti, kullattu vyö vyötäisillä.

Näkijä keltaisessa kaavussa, minkä alla on valkoinen puku.

Taivaan tähtiä valkoisissa, keltaisissa, vaaleansinisissä ja vaaleanpunaisissa puvuissa, joiden väriä on kir-

jailtu toisilla väreillä. Rinnassa kullan- tai hopeanväri-
nen tähti. Tähtihenkilöitä ainakin kymmenen.

— — —

Heikkovaloiselle näyttämölle saapuu näkijä, katse
luotuna ylös ja kämmenet vastakkain rinnalla.

Näkijä: »Maailman kohtalon hetki on tullut, suuri
tuomion kausi on alkamassa. — Näen taivaat avoinna
ja tämän surujen tähden aurinkoon verhoutuneena ja
kuun alistettuna maaemomme jalkojen alle... Joko
Kristuksen suuri vapauttamistyö alkaa kantaa hedel-
mää??? — — — Mitä nyt tapahtuu??? — — — Näen
taivaan Mikaelin joukkoineen taistelevan suurta tuli-
punaista lohikäärmettä vastaan — — — ja lohikäär-
meen joukot syöksevät tulta ja salamoita. — — — Ja
taivaan tähtiä kiiruhtaa maan päälle sankoin joukoin,
noita valittuja sieluja, jotka Kristuksen opetuksia seura-
ten ovat marttyyrien kruunuja kantaneet. — — — Nyt
lohikäärme syöstään valtaistuimeltaan maan päälle, se
asettuu seisomaan meren hiekalle. Mikael voittaa — —
— voittaa. — — — Voi maailman tuskaa — — —
Onko taivaan tähdissä pelastuksemme???»

Näkymättömistä kuuluu ääni: »Iloitkaa taivaat ja te
jotka niissä asutte. Voi maata ja merta, sillä lohikäärme,
koko maan piirin villitsijä, joka yöt ja päivät syytti
meitä Jumalamme edessä on syösty valtaistuimeltaan
näkymättömässä maailmassa ja heitetty näkyväiseen».

Näkijä poistuu katse luotuna ylös. Hetken kuluttua
saapuu lohikäärme juosten kuin takaa-ajettuna, katsellen
taakseen ja kiertäen näyttämöä. Valaistusta lisätään.

Lohikäärme (raivoissaan): »Olen hävinnyt taistelun
— — — aikani käy lyhyeksi. — — — Meren vyöryä-

välle sannalle on nyt valtakuntani rakennettava ja sen meuruavista myrskyistä valtaistuimeni perustukset luotava. — — — Mutta taistelusta en hellitä — — — en hellitä. Meren syvyydestä minä saastaisen pedon nostan ja helvetin rakennan maanpäälle sellaisen, mitä tämä kurja ihmiskunta ei vielä ole kokenut. — — — Savuavat rauniot minun teistäni kertokoot. (Vähän rauhoittuneena) Mutta onnistunko tehtävässäni? Se on rakennettava ihmisten avulla, — — — onko heissä uskoa Jumalaan??? Jos on, olen tuomittu epäonnistumaan, he näkevät todellisen olemukseni. — — — Haa, nytpä keksin: m i n ä olen heidän jumalansa, siinä on koko pulman ratkaisu. Käsissänihan ovat politiikka, uskonto, kulttuuri. Todellakin: kulttuuri ja uskonto. — — — Voi miten somia nimityksiä nuo nenästävedettävät ihmiset keksivätkään. Väkivalta sellaisenaan on liian silmiinpistävää, mutta kun uskonto ja sen vanavedessä syntynyt kulttuuri kumartavat m i n u a jumalanaan, niin voittoni on varma. Haa, olen uskonnon ja kulttuurin luoja».

Uskonnon hahmo saapuu. Lohikäärme on näkymätön kaikille näyttämöllä esiintyville.

Uskonnon hahmo (mietteissään): »On surullista todeta, että kansat hylkäävät uskonnon ja luottamuksensa pyhän isän kaikkivaltiaaseen auktoriteettiuteen. Anti-kristuksen vaikutus tekee käännynnäisiä ja synti ja turmelus lisääntyvät. (Istuu etualalla olevaan tuoliin). Pyhä isäkään ei osaa antaa pätevää neuvoa. — — — Onhan synnillistä uskoa kirkosta mitään huonoa, mutta kun ihminen on heikko, niin epäilyks tahtoo saada val-

taa. — — — Olisikohan kirkko kuitenkin hieman poikennut Kristuksen opista?»

Lohikäärme (kuiskaa takaapäin): »Kerrettiläinen».

Uskonnon hahmo (säikähtää ja ristii kätensä): »Autta pyhä isä minua heikkouskoista, olen syntinen ihminen. — — — Onhan kirkko taivasten valtakunta maan päällä, kuinka sitä epäilenkään. Mutta miten osaisin taluttaa laumaani kirkon turvalliseen helmaan?»

Lohikäärme (kuiskaa): »Piiskalla, jalkapuilla, roviolla. — — — Näin tahtoo Jumala ja Jumala olen minä. Vanha koeteltu keino tepsii aina».

Uskonnon hahmo: »Kaksi voimaa raatelevat sielusi, mutta valoa en näe missään».

Väkivalta saapuu. Uskonnon hahmo katselee häntä ihmetellen, nousee tuoliltaan ja kumartaa.

Uskonnon hahmo: »Oletko taivaan lähetti, joka tulit auttamaan suuressa pulmassani?»

Väkivalta: »Olen maailman valtias ja autan ketä tahdon. Tunnen kuka olet ja tiedän pulmasi. Tarvitset valtaa ja korkean yhteiskunnallisen aseman. Näitä saat, jos palvelet minua ja rukoilet puolestani Jumalaa. Valta ja korkea arvoisi takaavat sinulle ihmisten kunnioituksen, joten he nöyrästi seuraavat viittauksiasi».

Uskonnon hahmo: »Olen aina tehnyt työtä vain kirkon hyväksi ja siis tahtonut vain Jumalan valtakunnan parasta. Jos minua voit auttaa ja minun kauttani kirkkoa, niin olen nöyrä palvelijasi ja tunnustan sinut herrakseni».

Lohikäärme hykertelee käsiään.

Väkivalta (viittaa uskonnon hahmoa istumaan): »Hyvä, tulet saamaan arvosimukaisia tehtäviä».

Kulttuurin hahmo saapuu käsissään ihmekojeensa, kumartaa kohteliaasti. Väkivalta ja uskonnon hahmo nousevat ja kumartavat.

Kulttuurin hahmo: »Kuuntelin keskusteluanne aivan sattumalta tällä ihmekojeellani, joten tunnen teidät kummankin. (Väkivallalle) Sinä herrani olet maailman valtiias, oikean maailmanjärjestyksen perikuva. Vain aseellinen valta on todellinen valta. Toisenlaiset vallankäyttötavat aiheuttavat turhia kahnauksia ja ovat perin epäkäytännöllisiä. Mutta väkivalta nujertaa vastustuksen ja vie suoraa päätä tarkoitettuun kohteeseen. — — — (Uskonnon hahmoon kääntyen) Sinä veliseni olet käytännöllisen uskonnon hahmo. Todellakin olet osannut käytännöllistyttää uskonnon, Kristuksen opin jokaiselle soveltuvaksi. Harrastan erikoisesti käytännöllisyyttä ja mukavuutta ja siksi pä uskonnon koneellistuminen onkin viisasta. — — — Noo, tässä seikassa on vielä paljon korjaamisen varaa, mutta itselläni on ollut niin paljon muuta puuhaa, etten ole ehtinyt erikoisemmin keskittymään näihin uskonnollisiin kysymyksiin. On kuitenkin tekeillä ihmeellinen ropotti, mistä uskontoakin voi ostaa annoksittain. — — — Te arvoisat herrat nähtävästi tunnette minut: olen kulttuurin hahmo. Nämä kaksi sarvea päässäni ovat symboleita tieteistä ja tekniikasta; nämä karitsan sarvet, nehän ovat kuin suloiset kaksoiset, ne ovat kasvaneetkin toistensa myötävaikutuksella. — — — (Väkivaltaan kääntyen) Sinulle valtiaani minulla on esitettävänä erikoinen sanoma. Jos kuuntelet minua ja tuet toimiani niin takaan, että valtasi kasvaa tuhatkertaisesti. Katsos, osaan tehdä ihmeitä».

Väkivalta: »Huomaan sinut erikoisen viisaaksi ja paljon tietäväksi, puhu».

Väkivalta viittaa Kulttuurin ja Uskonnon hahmoja istumaan ja istuu itse.

Kulttuurin hahmo: »Niin valtiaani. Ihmissielussa piilevä totuudenkaipuu on perin inhimillistä, mutta olen onnistunut kääntämään tämän kaipuun yksinomaan aineellisten elämänilmiöiden tutkimiseen. Niin ikään olen onnistunut kääntämään inhimillisen kätevyuden aineellisten tieteiden palvelukseen ja tulokset ovat valtavat. Olen vallannut meren syvyydet, maan ja ilmojen korkeudet, olen todellakin tehnyt ihmeitä. Tekojeni vuoksi minua kunnioittaa koko ihmiskunta, kaikki kansat, sukukunnat ja kielet. Osaan siepata tulenkin taivaasta. Nämä aikaansaannokseni lahjoitan sinulle valtiaani, jos vuorostasi autat minua. Katsos, nämä puuhani vaativat valtavia pääomia ja kansoilta suuria uhrauksia. Mutta ihminen on tunnetusti uppiniskainen, joten voisit väkivallalla pakoittaa kansat uhrautumaan. Katsos, minulla on suunnitteilla aivan ihmeellinen ase, missä atomin salaisuudet ja voimat esiintyvät. Se tekee sodankäynnistä perin käytännöllisen leikin. Missä ennen tarvittiin valtavat määrät aseita, muonaa ja suuret armeijat, riittää tämän keksinnön toteutuessa vain yksi ihmeellinen paukku. Se pyyhkäisee silmänräpäyksessä miljoonakaupungin siniseen eetteriin, eikä tarvitse huolehtia sotavangeista eikä niiden muonittamisesta».

Väkivalta: »Olet todellakin kullan arvoinen, joten voimmekin tehdä kestävän ystävyysliiton».

Kulttuurin hahmo: »Vakuutan olevani luottamuksesi arvoinen, sillä kulttuurielämä on kokonaisuudessaan tu-

kenani. Ja toivottavasti myöskin tämä Uskonnon hahmo, (viittaa Uskonnon hahmoon) sillä me kaipaamme apuasi. Näissä puuhissamme kuolema on aina sangen lähellä ja ihminen on heikko, hän pelkää kuolemaa. Voit jakaa heille lohdutusta».

Uskonnon hahmo kumartaa nöyrästi ja ristii kätensä.

Uskonnon hahmo: »Puhut ylevästi, veliseni. Lohdutusta ihmiset tarvitsevat; ja ansaitseehan kristitty kaikkien vaikeuksiensa palkaksi myöskin kunnialliset hautajaiset».

Lohikäärme (hykertelee käsiään ja kuiskaa Kulttuurin hahmolle): »Puhut kuin taivaasta pudonnut enkeli. (Miettivänä) Kunhan et vain olisi pudonnut nenällesi».

Uskonnon hahmo (nousee tuoliltaan): »Ehkä näin ollen teemmekin keskinäisen pyhän liiton, (nostaa kätensä) minkä pyhitän meidän Jumalamme nimeen».

Väkivalta ja Kulttuurin hahmo nousevat ja ojentavat vasemman kätensä Uskonnon hahmon käden päälle.

Lohikäärme (nauraa): »Haa, minun nimeeni». Kaikki poistuvat.

— — —

Tähti saapuu, katselee ympärilleen. Valaistusta lisää edelleen.

1 Tähti: »Synkkä on tämä ulkoinen pimeys, miksi Jeesus nimittää ihmiskunnan elämää. Löytyneekö ensinkään rakkautta maan päällä? Onko sijaa, mihin Ihmisen Poika päänsä kallistaa? (Istuu taka-alalla olevaan tuoliin, alkaen lukemaan). Jospa olisi yksikin toveri, jonka kanssa voisi elämän vakavista kysymyksistä keskustella ja vielä parempi, jos hän osaisi asioita valaista».

Kaksi Tähteä saapuu, joista toinen puhuu.

2 Tähti (ilostuu): »Kas täällähän on ystävä ja aivan yksin ja noin murheellinen. Kerro, mitä tutkistelet?»

1 Tähti: »Ilmestyskirjaa. Täällä kerrotaan merkillisistä asioista, Mikaelin ja lohikäärmeen taisteluista. En kuitenkaan ymmärrä näiden tarkoitusta, mutta kummallinen vaikutelmani on, että elämme parhaillaan tässä kuvailtujen aikojen keskellä. Vai mitä arvelet?»

2 Tähti: »En osaa sanoa, miten Ilmestyskirjan kuvaukset sopivat aikaamme, mutta merkillisten aikojen keskellä elämme. On syntynyt uusi uskonto ja suuri Jumalan Poika on sen julistanut. Oletko tutkinut Pekka Ervastian kirjallisuutta?»

1 Tähti: »En ole, ikävä kyllä, mutta kerro enemmän».

2 Tähti: »Luehan tästä, silloin selviää, että suuri Valo on syttynyt Pohjolassa, Suomessa, ja että uuden päivän aamu sarastaa ihmiskunnalle». (Ojentaa Pekka Ervastian kirjan »Ihmisyyden uskonto», mistä ensimmäinen Tähti lukee sivulta 8 kappaleen: »Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä. Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan, kuinka uskonnolliset ihmiset valmistautuvat tätä loppua vastaanottamaan. Tällä kerralla he eivät enää erehdy eivätkä ole ennenkään erehtyneet, mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintyvä

maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on syntyvä. Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon. Sillä siinä suhteessa on meidän aikamme merkillinen, että ei tule enää uusi vapahtaja, joka perustaa uskonnon yhdelle kansalle, joka kansa sitten koettaa sitä levittää, vaan nyt on tuleva vapahtaja, joka perustaa uskonnon koko maapalloa varten, kaikkia kansoja varten, perustaa uskonnon, joka sulkee syliinsä kaikki vanhat uskonnot ja kokoo kaikki kansat siipiensä alle. Sellainen on uusi uskonto oleva».

1 Tähti: »Tämä on todellakin ihmeellistä ja lohduttavaa. Tuntuu kuin alkaisin elämäni uudestaan, sillä olen päässyt kiinni totuudesta».

Lukemisen aikana ovat kaikki tähdet saapuneet parittain ja seuranneet kiinnostuen.

Lohikäärme saapuu, mutta Tähdet eivät kiinnitä häneen huomiota, vaan syventyvät kirjoihinsa, ei myöskään lohikäärme näe Tähtiä.

Lohikäärme (häätäntyy, katselee ympärilleen): »Miksi pimeys hälvenee, mikä kumma valo on tullut tänne? Nyt on jotain hullusti — — — juuri nyt kun suunnitelmani alkavat toteutua. (Raivostuu) Pedot esille».

Väkivalta, Uskonnon ja Kulttuurin hahmot saapuvat, Väkivalta edellä, hänellä on kädessään sama koje, mikä oli Kulttuurin hahmolla.

Tähdet kääntyvät selin lohikäärmeen joukkoon.

Väkivalta (tutkii kojettaan): »Kaikki puuhani näyttävät menevän suunnitelmieni mukaisesti merkiten sitä, että valta on käsissäni k o k o m a a i l m a s s a aivan pian. Vielä viimeinen ponnistus, niin suuretkin valtakunnat natisevat liitoksissaan ja armoa rukoillen tunnustavat mahtini. (Kulttuurin hahmolle) Kyllä tuo viimeinen aseesi on hieno keksintö. — — — (Kääntelee kojettaan) Tässä kojeessa on jotain vikaa, — — — tämä näyttää väärin. — — — Vai mitä? näyttääkö tämä totta? — — — Ei se voi olla totta».

Kulttuurin hahmo (tulee tutkimaan kojetta): »Ei tässä kojeessa mitään vikaa ole, kyllä se näyttää totta. Kyllä atomiaseita on monella valtiolla».

Väkivalta nousee tuoliltaan kiivaasti.

Väkivalta: »Tämä on ennen kuulumatonta, (raivosuu) tämä vie sekaisin kaikki suunnitelmani. Miten näitä ihmeaseita voimme käyttää kun niitä on jokaisella? — — — Tämä on meidän kaikkien tuho, eihän ollut tarkoitus tuhota itseämme vaan toiset, t o i s e t. — — — Tämä menee yli ymmärryksen, paholainenko tähän peiliin on pistänyt sormensa. — — — (Loittonee ja viittaa kädellään Kulttuurin hahmoon) Sinä, sinä senkin ihmeiden tekijä olet petturi, p e t t u r i !!! Missä nyt on selvä järkesi ja korkea tieteellinen valistuksesi. (Uskonnon hahmolle) Ja sinäkin uskonnon hahmo, senkin fariseus ja ulkokullattu teeskentelijä, missä on rukoustesi voima».

Kulttuurin hahmo ja Uskonnon hahmo nousevat säikähtyneinä tuoleiltaan, samalla pari Tähteä istuu heidän tuoleihinsa, jatkaen tutkimuksiaan. Lohikäärme katselee kauhistuneena o m a n joukkonsa puuhia.

Lohikäärme (hätäntyneenä): »Pimeys hälvenee yhä,
— — — kummallinen valo valtaa maailmaa. — — —
Se tulee Pohjoisesta — — — on kuin aurinko nousisi
— — — Ulkoinen pimeys rakoilee — — — valtakun-
tani horjuu — — — luhistuu. Meren hiekka pettää
(huutaa) — — — Myrsky nielee valtaistuimeni perus-
tukset. — — — Mikael voittaa tämän näkyväisenkin
maailman, v o i t t a a . . . (Pakenee näyttämöltä).

Etualan tuolissa Tähti puhuu: »Kuulkaahan, mitä
J. R. Hannula kirjoittaa kirjassaan »Ennakkoluuloton
Suomi»: »Miksi enää seuraisimme Saatanaa, miksi söi-
simme kuolemaa tuottavasta hyvän- ja pahantiedon
puusta — kun Kristuskin, kun Isäkin, kun Elämänpuu-
kin on meihin ja meidän keskuuteemme astunut. Siis
entistä tietoisimpina työhön Pekka Ervastin aloitta-
massa suuressa Maailmanuskonnossa».

Lukemisen aikana Väki-valta, Kulttuurin ja Uskonnon
hahmot seisovat erillään toisistaan, mietteissään.

Kulttuurin hahmo (Uskonnon hahmolle): »Olen vii-
meaikoina mietiskellyt uskonnollisiakin kysymyksiä ja
vaikka en olekaan spesialisti niissä asioissa, niin selvä
ymmärryksenikin sanoo, että väärillä jäljillä olet kun
tätä herraa palvelet (viittaa Väki-valtaan, joka kään-
nähtää vihoissaan). Olet kaukana Palestiinan Kristuk-
sesta. En ole uskovainen, mutta kouliintuneen älyni va-
lossa näen, että nukut riivatun unta veikkoseni. Eikö
sinun Kristuksesi käskenyt sinua rakastamaan vihollis-
iasikin, eikä nuolemaan teloittajan miekkaa. Jos edes
sinä olisit pysynyt hereillä, en minäkään olisi langennut
kumartamaan väki-valtaa, ja mennyt pahuudessa näin
syvälle. Ja kuitenkin sanot olevasi spesialisti uskonnol-

lisissa kysymyksissä. Sanoudun irti teidän kummankin ystäväyydestä. (Alkaa poistua katse alas luotuna. Puhuu itsekseen): Miten syvälle olenkaan langennut ihmisyyden tieltä, onko minulla mitään pelastusta?» (Poistuu).

Väkivalta (hätääntyneenä): »Jätätkö minut yksin — — — tämän kanssa. (Viittaa Uskonnon hahmoon). Mihin nyt joudun? (Uskonnon hahmolle) Sinun pitää kuitenkin jäädä — — — palvella minua ja rukoilla Jumalaa puolestani».

Eräs Tähdistä puhuu toisille: »Olen ymmärtänyt Pekka Ervastin opettaneen selvästi, että kristinuskko alkaa aseettomuudesta, joten aseettomuus on ihmisyyden voimistumisen ensimmäinen ehto».

Uskonnon hahmo (itseksensä): »Olen todellakin ollut synkässä unessa, mistä nyt vasta alan hieman herätä. Tutkiessani Kristuksen oppia omantuntoni edessä on myönnettävä hänen kieltäneen väkivallan ja pahan vastustamisen. Kyllä hänen oppinsa on rakkauden oppia. — — — Miten olenkaan voinut olla näin kauan unessa? — — — Mutta nyt tuntuu ajatusmaailma niin merkillisen selvältä, on kuin koko ilmapiiri olisi kirkastunut, aivan kuin viisaammat olennot ajattelisivat puolestani. — — — Kyllä tahdon jättää entisen elämäni ja tulla kristityksi; minun jos kenenkään pitäisi seurata Kristuksen neuvoja, sillä olenhan edustamassa uskontoa. (Väkivallalle) Minäkin sanoudun irti sinusta Väkivalta, sillä alan nähdä todellisen olemuksesi. Olen suurin syyllinen ihmiskunnan onnettomaan tilaan ja tunnustan tämän koko maailman edessä» (Poistuu).

Väkivalta (istuu, allapäin): »Kaikki ovat minut hyljänneet, olen yksin, voimaton, väsynyt. (Nousee) Missä on minun pelastukseni.»

Väkivalta kävelee hieman poistuakseen, mutta pysähtyy, ottaa kruunun päästään. Lohikäärme saapuu, jäädessä seisomaan Väkivallan taakse vähäisen välimatkan päähän hänestä, selät vastatusten. Lohikäärme ilman kruunua. Joku tähdistä istuu väkivallan tuoliin, lukuhinsa syventyneenä.

Joku Tähdistä: »Täällä Ilmestyskirjassa kerrotaan, että Lohikäärme, Kuolema ja Tuonela heitetään tuliseen järveen, miten te tämän ymmärrätte? mikä sellainen tulijärvi on?»

Toinen Tähti: »Se on Kristusrakkauden puhdistava tuli, sillä Jumalan voima puhdistaa lopulta kaikki. Kyllä Saatanankin pelastus on Kristuksessa.»

Väkivalta poistuu nöyrtyneenä.

Lohikäärme (katse luotuna ylös): »Kun aikojen aamulla, jumalien neuvospöydässä päähäni laskettiin Saturnus-Kronoksen kruunu, niin silloin uskoin oman viisauteni kaikkivaltiuteen. Tämä usko oli suunnaton erehdykseni, kyllä Jumalan viisaus on sentään yli kaiken, sen ymmärrän nyt. — — — Maailman synty ja suru lepäävät raskaina minun hartioillani ja näen Jumalan vihan viinikuurnaa poljettavan ja veren kuohuvan hevosten kuolaimiin asti. — — — Mutta pohjaan saakka minä tahdon karvaan katumukseni maljan juoda ja jos Kristusrakkauden puhdistava tuli minut pelastaa voi, niin tuhatkertaisesti ponnistaa tahdon Jumalan valtakunnan työssä» (Poistuu nöyrtyneenä).

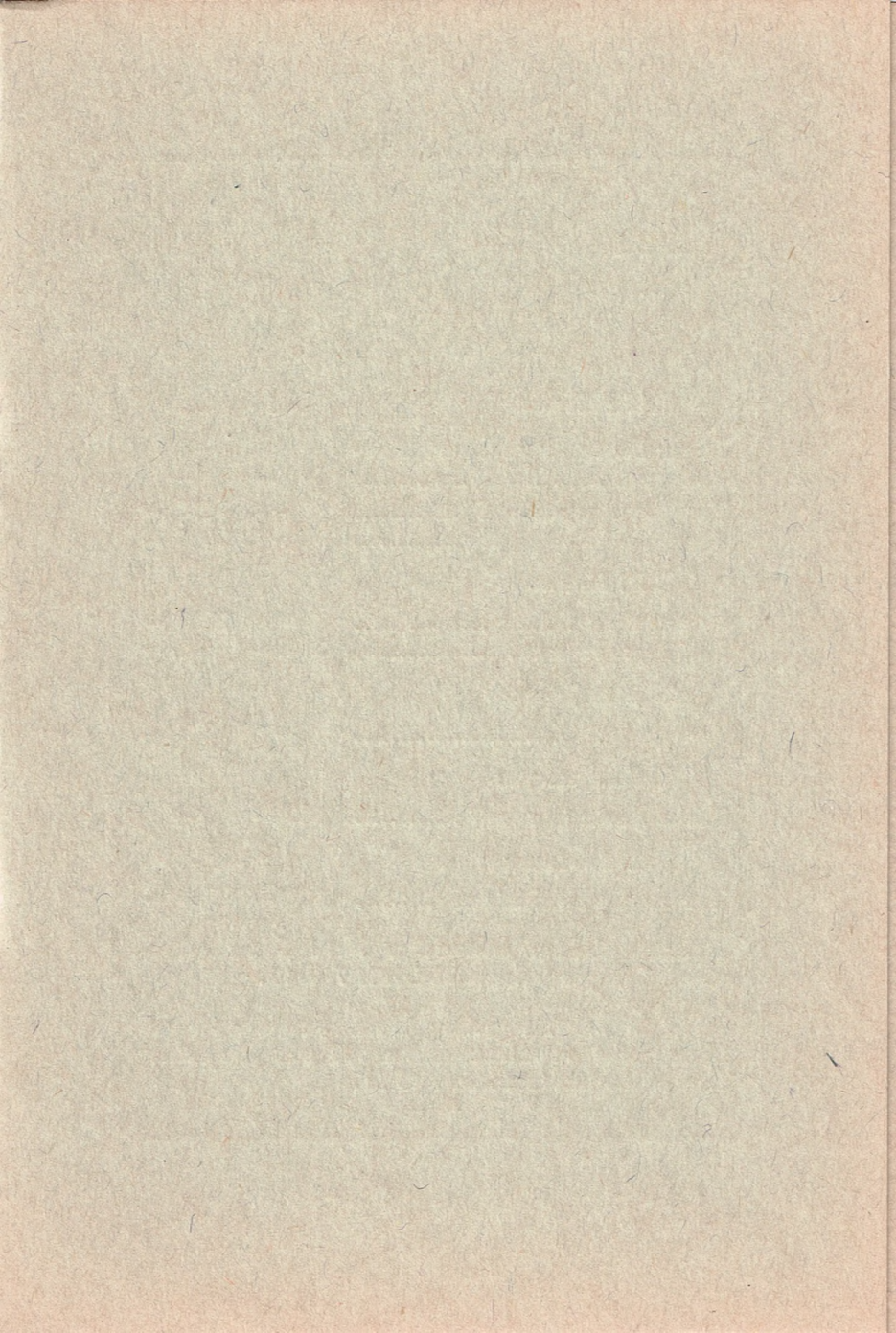
1 Tähti: »Tunnetteko tätä merkillistä vapautumista? On kuin koko luonto laulaisi suurta ylistyksen riemua».

2 Tähti: »Todellakin. Ulkoinen pimeys näyttää olevan haihtumassa ja veljeyden henki on erikoisesti vahvistunut. Jokohan kauan odotettu ihmisyyden aikakausi on todellakin alkanut?»

Tähdet vetäytyvät yhteen kuoroksi. Hymnintapainen laulu. Esirippu.

— — —

Väkivalta, Uskonnon ja Kulttuurin hahmot muodostavat oman tajuntapiirinsä, ollen tietoisia v a i n toisistaan. Samoin Tähdet muodostavat o m a n tajuntapiirinsä, eivätkä reagoi toisiin näyttämöllä oleviin. Lohikäärme on tietoinen vain Väkivallan, Uskonnon ja Kulttuurin hahmon toiminnoista, eikä havaitse Tähtiä.

TEOSOFIS-KRISTOSOFISTA KIRJALLISUUTTA:

Pekka Ervast:	Nid.	Sid.
Ruusu-Ristin syntysanat Suo- messä	200:—	—
Tietäjän Aarteisto I	—	2000:—
» » II	—	2500:—
J. R. Hannula:		
Kristosofian Polulla	—	2000:—
Elämä Jumalassa	250:—	330:—
Martta Jalava:		
Kasvatustyö	—	200:—
S. A. Kosonen:		
Pekka Ervastin elämä	100:—	—
Väinö Lehtonen:		
Vanha ja uusi ihminen	300:—	380:—

Kirjat tilataan osoitteella: Neiti Alma Allin-
niemi, Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Näistä asioista puhuu myös Pohjolan Valo,
10 numeroa vuodessa, hinta 500 mk. Toimitus:
Turku: Korkeavuorenk. 2 C 31.

HINTA 150:—